

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
МИНИСТЪР

ЗАПОВЕД

№ РД 09 - 455/16.03.2009 г.

На основание чл. 36, ал. 2 от Закона за професионалното образование и обучение, във връзка с чл. 42, ал. 1 и ал. 2 от Наредба № 3 от 15.04.2003 г. за системата на оценяване, при спазване изискванията на чл. 66, ал. 1 и ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс и във връзка с организирането и провеждането на държавните изпити за придобиване степен на професионална квалификация за професията

УТВЪРЖДАВАМ

Национална изпитна програма за провеждане на държавни изпити за придобиване на трета степен на професионална квалификация за професия код **214010 Дизайнер**, специалност код **2140109 Пространствен дизайн** от професионално направление код **214 Дизайн**, от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното образование и обучение.

Контрол по изпълнението на заповедта възлагам на Кирчо Атанасов – заместник-министър.

ДАНИЕЛ ВЪЛЧЕВ
ЗАМЕСТИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ И
МИНИСТЪР НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

НАЦИОНАЛНА ИЗПИТНА ПРОГРАМА

**ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ДЪРЖАВНИ ИЗПИТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ
НА ТРЕТА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ**

	Код по СПОО	Наименование
Професионално направление	214	ДИЗАЙН
Професия	214010	ДИЗАЙНЕР
Специалност	2140109	ПРОСТРАНСТВЕН ДИЗАЙН

Утвърдена със Заповед № РД 09 - 455/16.03.2009 г.

София, 2009 година

I. ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ И ЦЕЛ НА ИЗПИТНАТА ПРОГРАМА

Националната изпитна програма е предназначена за организиране и провеждане на държавните изпити по теория и по практика на професията и специалността за придобиване на **трета** степен на професионална квалификация по професията **214010 Дизайнер**, специалност **2140109 Пространствен дизайн**, от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното образование и обучение.

Целта на настоящата национална изпитна програма е да определи единни критерии за оценка на професионалните компетентности на обучаваните, изискващи се за придобиване на **трета** степен на професионална квалификация по изучаваната професия и специалност.

Националната изпитна програма е разработена във връзка с чл. 36 от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО) в съответствие с Държавното образователно изискване за придобиване на квалификация (Наредба № 12 от 12.12.2006 г. за придобиване на квалификация по професия **Дизайнер**, изд. ДВ, бр. 16 от 20.02.2007 г.).

Държавните изпити по теория и по практика на професията и специалността се провеждат в съответствие с изискванията на ЗПОО и Наредба № 3 от 15.04.2003 г. за системата на оценяване.

II. СЪДЪРЖАНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА ИЗПИТНА ПРОГРАМА

Настоящата национална изпитна програма съдържа:

- 1. За държавния изпит по теория на професията и специалността:**
 - а. Изпитните теми с план-тезиса на учебното съдържание.
 - б. Критерии за оценяване.

- 2. За държавния изпит по практика на професията и специалността:**
 - а. Указания за съдържанието на индивидуалните практически задания.
 - б. Критерии за оценяване.

- 3. Система за оценяване.**

- 4. Препоръчителна литература.**

- 5. Приложения:**
 - а. Примерен изпитен билет за държавния изпит по теория на професията и специалността.
 - б. Примерно индивидуално практическо задание.

III. ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА И СПЕЦИАЛНОСТТА

1. Изпитни теми с план-тезис на учебното съдържание
2. Критерии за оценяване

Изпитна тема № 1: Пространствено оформление на детска площадка с дървени спортни аксесоари

План-тезис:

- Същност и особености на художествено-пространственото оформление на детска площадка.
- Формоизграждане на пространството на детска площадка и избор на съоръженията за игра (люлки, катерушки, пързалка и др.).
- Материали за представяне проекта на пространственото оформление на детска площадка.
- Цветове и осветление в пространственото оформление на детска площадка за игра.
- Себестойност на изделията.

Примерна приложна задача/казус: Представете в ескизен вид **катерушка** за детска площадка за игра в екопарк, изработена от дърво.

Дидактически материали: Теренна снимка, ергономични таблици и схеми за разработване на детска площадка, кадастрон, моливи, гума, бои и четки, триъгълници.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 1:	Максимален брой точки
1. Познава същността на художествено-пространственото оформление и проявява творчески умения и въображение.	10
2. Прилага и анализира основните принципи и закономерности при формоизграждането на аксесоарите за игра в детската площадка.	10
3. Използва подходящи по задание материали за реализирането на проекта	10
4. Анализира и разработва цветовото оформление, като доказва при проектиране познанията си за психофизическите особености при различните възрастови групи.	5
5. Познава документите за изработване на себестойността на изделие.	5
6. Решава приложната задача.	20
Общ брой точки	60

Изпитна тема № 2: Пространствено оформление на детска площадка с метални спортни аксесоари

План-тезис:

- Същност на художествено-пространственото оформление на детска площадка.
- Формоизграждане на пространството на детска площадка и избор на съоръженията за игра (люлки, катерушки, пързалка и др.).
- Материали за представяне проекта на пространственото оформление на детска площадка.
- Цветове и осветление в пространственото оформление на детска площадка за игра.
- Пазарна реализация на творбата.

Примерна приложна задача/казус: Представете в ескизен вид **катерушка** от метал за детска площадка за игра в междублоково пространство.

Дидактически материали: Теренна снимка, ергономични таблици и схеми за разработване на детска площадка, кадастрон, моливи, гума, триъгълник, бои и четки.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 2:	Максимален брой точки
1. Познава същността на художествено-пространственото оформление и проявява творчески умения и въображение.	10
2. Прилага и анализира основните принципи и закономерности при формоизграждането на аксесоарите за игра в детската площадка.	10
3. Използва подходящи материали по задание за реализирането на проекта	10
4. Анализира и разработва цветовото оформление, като доказва при проектиране познанията си за психофизическите особености при различните възрастови групи.	5
5. Използва изразните средства за изготвяне на проект и техническа документация за пазарна реализация на творбата.	5
6. Решава приложната задача.	20
Общ брой точки	60

Изпитна тема № 3: Пространствено оформление на детска площадка със спортни аксесоари от полимери

План-тезис:

- Същност на художествено-пространственото оформление на детска площадка в паркова среда.
- Формоизграждане на пространството на детска площадка и избор на съоръженията за игра (люлки, катерушки, пързалка и др.).
- Материали за представяне проекта на пространственото оформление на детска площадка.
- Цветове и осветление в пространственото оформление на детска площадка за игра.
- Стойност и етапи на ценовата калкулация.

Примерна приложна задача/казус: Представете в ескизен вид **люлка**, изработена от полимер, за детска площадка за игра в паркова зона.

Дидактически материали: Теренна снимка, ергономични таблици и схеми за разработване на детска площадка, кадастрон, моливи, гума, триъгълник, бои и четки.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 3:	Максимален брой точки
1. Познава същността на художествено-пространственото оформление и проявява творчески умения и въображение.	10
2. Прилага и анализира основните принципи и закономерности при формоизграждането на аксесоарите за игра в детската площадка.	10
3. Използва подходящи материали по задание за реализирането на проекта.	10
4. Анализира и разработва цветовото оформление, като доказва при проектиране познанията си за психофизическите особености при различните възрастови групи.	5
5. Обяснява етапите на ценовата калкулация.	5
6. Решава приложната задача.	20
Общ брой точки	60

**Изпитна тема № 4: Пространствено оформление на детска площадка
„Приказен свят”**

План-тезис:

- Същност на художествено-пространственото оформление на детска площадка в паркова среда.
- Формоизграждане на пространството на детска площадка и избор на съоръженията за игра (люлки, катерушки, пързалка и др.).
- Материали за представяне проекта на пространственото оформление на детска площадка.
- Цветове и осветление в пространственото оформление на детска площадка за игра.
- Правила за ЗБУТ при работа с ръчни инструменти.

Примерна приложна задача/казус: Представете в ескизен вид „дворец” за детска площадка за игра „Приказен свят”, разположена в паркова среда.

Дидактически материали: Теренна снимка, ергономични таблици и схеми за проектиране на детски площадки, кадастрон, моливи, гума, триъгълник, бои и четки.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 4:	Максимален брой точки
1. Познава същността на художествено-пространственото оформление и проявява творчески умения и въображение.	10
2. Прилага и анализира основните принципи и закономерности при формоизграждането на аксесоарите за игра в детската площадка.	10
3. Използва подходящи материали по задание за реализирането на проект	10
4. Анализира и разработва цветовото оформление, като доказва при проектиране познанията си за психофизическите особености на различните възрастови групи.	5
5. Познава и обяснява правилата за ЗБУТ.	5
6. Решава приложната задача.	20
Общ брой точки	60

Изпитна тема № 5: Пространствено оформление на детска спортна площадка за атракции (скейтборд, ролери и др.)

План-тезис:

- Същност на художествено-пространственото оформление на детска спортна площадка за атракции.
- Формоизграждане на пространството на детска площадка и избор на съоръженията за игра (рампа, каскада и др.).
- Материали за представяне проекта на пространственото оформление на детска площадка.
- Цветове и осветление в пространственото оформление на детска площадка за игра.
- Мениджмънт – същност и видове.

Примерна приложна задача/казус: Представете в ескизен вид „каскада” за детска спортна площадка за атракции, разположена в паркова среда, като се създаде динамичен силует на съоръжението.

Дидактически материали: Теренна снимка, ергономични таблици и схеми за проектиране на атракционни спортни съоръжения, снимки, кадастрон, моливи, гума, бои и четки, триъгълник.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 5:	Максимален брой точки
1. Познава същността на художествено-пространственото оформление и проявява творчески умения и въображение.	10
2. Прилага и анализира основните принципи и закономерности при формоизграждането на аксесоарите в детската спортна площадка.	10
3. Използва подходящи материали по задание за реализирането на проект	10
4. Анализира и разработва цветовото оформление, като доказва при проектиране познанията си за психофизическите особености на различните възрастови групи.	5
5. Обяснява същността и видовете мениджмънт.	5
6. Решава приложната задача.	20
Общ брой точки	60

Изпитна тема № 6: Пространствено оформление на площад (водни площи, пластични инсталации)

План-тезис:

- Същност на художествено-пространственото оформление на площадното пространство.
- Формоизграждане на площадното пространство и избор на съоръженията, на вида и мястото на водните площи и пластични инсталации, както и комуникирането със селищната среда.
- Материали за представяне проекта на пространственото оформление на площад.
- Цветове и осветление в пространственото оформление на площад.
- Правила за пожарна и аварийна безопасност.

Примерна приложна задача/казус: Представете в ескизен вид **водна каскада** за пространственото изграждане на площаден дизайн.

Дидактически материали: Теренна снимка, кадастрон, моливи, гума, триъгълник, моливни боички, акварел, четки.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 6:	Максимален брой точки
1. Познава същността на художествено-пространственото оформление и проявява творчески умения и въображение.	10
2. Прилага и анализира основните принципи и закономерности при формоизграждането на аксесоарите на площадното пространство.	10
3. Използва подходящи материали по задание за реализирането на проект	10
4. Анализира и разработва цветовото оформление, като доказва при проектиране познанията си за психофизическите особености на различните възрастови и социални групи.	5
5. Изяснява правилата за пожарна и аварийна безопасност.	5
6. Решава приложната задача.	20
Общ брой точки	60

Изпитна тема № 7: Пространствено оформление на площад за тържества и церемонии

План-тезис:

- Същност на художествено-пространственото оформление на площадното пространство.
- Формоизграждане на площадното пространство и избор на съоръженията, вида и мястото на водни площи и пластични инсталации, както и комуникационни връзки с градската среда.
- Материали за представяне проекта на пространственото оформление на площад.
- Цветове и осветление в пространственото оформление на площад.
- Правила за пожарна и аварийна безопасност.

Примерна приложна задача/казус: Представете в ескизен вид **естрада** на площад за тържества и церемонии.

Дидактически материали: Теренна снимка, кадастрон, моливи, гума, триъгълник, бои и четки.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 7:	Максимален брой точки
1. Познава същността на художествено-пространственото оформление и проявява творчески умения и въображение.	10
2. Прилага и анализира основните принципи и закономерности при формоизграждането на аксесоарите на площадното пространство.	10
3. Използва подходящи материали по задание за реализирането на проекта.	10
4. Анализира и разработва цветовото оформление, като доказва при проектиране познанията си за психофизическите особености на различните възрастови и социални групи.	5
5. Изяснява правилата за пожарна и аварийна безопасност.	5
6. Решава приложната задача.	20
Общ брой точки	60

Изпитна тема № 8: Пространствено оформление на кът за отдих в парк

План-тезис:

- Същност на художествено-пространственото оформление на кът за отдих в парк.
- Формоизграждане на пространството на кът за отдих в парк и избор на съоръженията (пейки, перголи, кашпи и др.).
- Материали за представяне проекта на пространственото оформление на кът за отдих.
- Цветове и осветление в пространственото оформление на кът за отдих в парк.
- Пазар на труда.

Примерна приложна задача/казус: Представете в ескизен вид дизайн на пейка за кът за отдих в лесопарк.

Дидактически материали: Теренна снимка, кадастрон, моливи, гума, триъгълник, бои и четки.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 8:	Максимален брой точки
1. Познава същността на художествено-пространственото оформление и проявява творчески умения и въображение.	10
2. Прилага и анализира основните принципи и закономерности при формоизграждането на кът за отдих в паркова среда.	10
3. Използва подходящи материали по задание за реализирането на проекта.	10
4. Анализира и разработва цветовото оформление, като доказва при проектиране познанията си за психофизическите особености на различните възрастови и социални групи.	5
5. Обяснява същността и правилата на пазара на труда.	5
6. Решава приложната задача.	20
Общ брой точки	60

Изпитна тема № 9: Дизайн на паркова чешма

План-тезис:

- Същност и дизайн на малките паркови форми.
- Формоизграждане на парковата чешма.
- Материали за представяне на проекта.
- Цветово оформление на парковата чешма.
- Пазарна реализация на творбата.

Примерна приложна задача/казус: Представете в ескизен вид дизайн на **паркова чешма**, като използвате материали и форми, хармонизиращи със средата.

Дидактически материали: Теренна снимка, кадастрон, моливи, гума, триъгълник, бои и четки.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 9:	Максимален брой точки
1. Познава същността на художествено-пространственото оформление и проявява творчески умения и въображение.	10
2. Прилага и анализира основните принципи и закономерности при формоизграждането на малки паркови форми (чешма).	10
3. Използва подходящи материали по задание за реализирането на проекта	10
4. Анализира и разработва цветовото оформление, като доказва при проектиране познанията си за психофизическите особености на различните възрастови и социални групи.	5
5. Използва изразните средства за изготвяне на проект и техническа документация за пазарна реализация на творбата.	5
6. Решава приложната задача.	20
Общ брой точки	60

Изпитна тема № 10: Дизайн на лятна кафе-сладкарница

План-тезис:

- Същност на художествено-пространственото оформление на летен търговски обект.
- Формоизграждане на открито пространство за продажба на кафе и сладкарски изделия и елементи на пространствения дизайн (решетки, декоративни елементи, перголи и др.).
- Материали за представяне на проекта за кафе-сладкарница.
- Цветове и осветление в пространственото оформяне на обекта.
- Възможности за финансиране и кредитиране на среден и дребен бизнес.

Примерна приложна задача/казус: Представете в ескизен вид **пергола**, изработена от дърво, като пространствен елемент от екстериорното оформление на лятна кафе-сладкарница.

Дидактически материали: Теренна снимка, кадастрон, моливи, гума, триъгълник, бои и четки.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 10:	Максимален брой точки
1. Познава същността на художествено-пространственото оформление и проявява творчески умения и въображение.	10
2. Прилага и анализира основните принципи и закономерности при формоизграждането на лятна кафе-сладкарница.	10
3. Използва подходящи материали по задание за реализирането на проекта	10
4. Анализира и разработва цветовото оформление, като доказва при проектиране познанията си за психофизическите особености на различните възрастови и социални групи.	5
5. Обяснява възможностите за финансиране и кредитиране на дребния и средния бизнес.	5
6. Решава приложната задача.	20
Общ брой точки	60

Изпитна тема № 11: Пространствено оформление на търговски обект за цветя на открито

План-тезис:

- Същност на художествено-пространственото оформление на търговски обект на открито.
- Формоизграждане и елементи на пространствения дизайн (решетки, щандове, декоративни елементи, перголи и др.) на открит търговски обект.
- Материали за представяне на проекта.
- Цветове и осветление, допълващи пространствения дизайн на обекта.
- Значение на рекламата за успешен пласмент.

Примерна приложна задача/казус: Представете в ескизен вид дизайна на пространствен елемент от обекта за реклама на цветя в саксии.

Дидактически материали: Теренна снимка, кадастрон, моливи, гума, триъгълник, пастели, бои и четки.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 11:	Максимален брой точки
1. Познава същността на художествено-пространственото оформление и проявява творчески умения и въображение.	10
2. Прилага и анализира основните принципи и закономерности при формоизграждането на открит търговски обект.	10
3. Използва подходящи материали по задание за реализирането на проекта	10
4. Анализира и разработва цветовото оформление, като доказва при проектиране познанията си за психофизическите особености на различните възрастови и социални групи.	5
5. Обяснява значението на рекламата за успешен пласмент.	5
6. Решава приложната задача.	20
Общ брой точки	60

Изпитна тема № 12: Интериорно оформление на търговски обект за облекло

План-тезис:

- Същност на художествено-пространственото оформление на интериор на търговски обект.
- Формоизграждане и елементи на пространствения дизайн (щандове, декоративни елементи, решетки, окачени тавани и др.) на търговски обекти.
- Материали за представяне на проекта.
- Цветове и осветление, допълващи пространствения дизайн на обекта.
- Реклама.

Примерна приложна задача/казус: Представете в ескизен вид дизайна на пространствен елемент от обекта – **рекламен щендер.**

Дидактически материали: Архитектурен план, кадастрон, моливи, гума, триъгълник, моливни боички, бои и четки.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 12:	Максимален брой точки
1. Познава същността на художествено-пространственото оформление и проявява творчески умения и въображение.	10
2. Прилага и анализира основните принципи и закономерности при формоизграждането на търговски обект за облекло.	10
3. Използва подходящи материали по задание за реализирането на проект	10
4. Анализира и разработва цветовото оформление, като доказва при проектиране познанията си за психофизическите особености на различните възрастови и социални групи.	5
5. Обяснява същността и значението на рекламата за успешен пласмент.	5
6. Решава приложната задача.	20
Общ брой точки	60

Изпитна тема № 13: Пространствено оформление на изложбена площ с презентации

План-тезис:

- Художествено-пространствено оформление на изложбени зали с място за презентации – същност и видове.
- Формоизграждане и елементи на пространствения дизайн (декоративни елементи, решетки, окачени тавани, работно място за презентатор и техническа апаратура) на изложбени площи с място за презентации.
- Материали за представяне на проекта.
- Цветове и осветление в изложбените зали.
- Пожарна и аварийна безопасност.

Примерна приложна задача/казус: Представете в ескизен вид дизайн на пространствен елемент от обекта – **окачен таван**.

Дидактически материали: Архитектурен план, кадастрон, моливи, гума, триъгълник, бои и четки, акварели, пастели.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 13:	Максимален брой точки
1. Познава същността на художествено-пространственото оформление и проявява творчески умения и въображение.	10
2. Прилага и анализира основните принципи и закономерности при формоизграждането на изложбена площ с презентации.	10
3. Използва подходящи материали по задание за реализирането на проекта	10
4. Анализира и разработва цветовото оформление, като доказва при проектиране познанията си за психофизическите особености на различните възрастови и социални групи.	5
5. Познава правилата за пожарна и аварийна безопасност.	5
6. Решава приложната задача.	20
Общ брой точки	60

Изпитна тема № 14: Пространствено оформление на изложбена площ за цветя

План-тезис:

- Същност на художествено-пространственото оформление на изложбена площ.
- Формоизграждане и елементи на пространствения дизайн (щандове, декоративни елементи, решетки, окачени тавани и др.) за изложбени площи.
- Материали за представяне на проекта.
- Цветове и осветление в пространственото оформяне на обекта.
- Реклама.

Примерна приложна задача/казус: Представете в ескизен вид дизайн на пространствен елемент от обекта за **реклама на цветя в саксии**.

Дидактически материали: Архитектурен план, кадастрон, моливи, гума, триъгълник, моливни боички, акварели и четки, пастели.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 14:	Максимален брой точки
1. Познава същността на художествено-пространственото оформление и проявява творчески умения и въображение.	10
2. Прилага и анализира основните принципи и закономерности при формоизграждането на изложбената площ за цветя.	10
3. Използва подходящи материали за реализирането на проекта.	10
4. Анализира и разработва цветовото оформление, като доказва при проектиране познанията си за психофизическите особености на различните възрастови и социални групи.	5
5. Обяснява същността и значението на рекламата за успешен пласмент.	5
6. Решава приложната задача.	20
Общ брой точки	60

Изпитна тема № 15: Пространствен дизайн на фойе в театър

План-тезис:

- Същност на художествено-пространственото оформление на фойе.
- Формоизграждане и елементи на пространствения дизайн (място за разговори, гардероб, декоративни елементи, решетки, окачени тавани и др.) в театрално фойе.
- Материали за представяне на проекта.
- Цветове и осветление в пространственото оформяне на обекта.
- ЕС – модел на икономическата интеграция.

Примерна приложна задача/казус: Представете в ескизен вид дизайн на пространствен елемент – **декоративна решетка**, обособяваща отделни кътове в театрално фойе.

Дидактически материали: Архитектурен план, кадастрон, моливи, гума, триъгълник, моливни боички, бои и четки, пастели.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 15:	Максимален брой точки
1. Познава същността на художествено-пространственото оформление и проявява творчески умения и въображение.	10
2. Прилага и анализира основните принципи и закономерности при формоизграждането на театрално фойе.	10
3. Използва подходящи материали за реализирането на проекта.	10
4. Анализира и разработва цветовото оформление, като доказва при проектиране познанията си за психофизическите особености на различните възрастови и социални групи.	5
5. Обяснява и анализира ЕС като модел на икономическа интеграция.	5
6. Решава приложната задача.	20
Общ брой точки	60

Изпитна тема № 16: Пространствен дизайн на фоайе в административна сграда на фирма за продажба на леки автомобили

План-тезис:

- Същност на художествено-пространственото оформление на фоайе в административна сграда с тематична насоченост.
- Формоизграждане и елементи на пространствения дизайн (декоративни елементи, решетки, окачени тавани и др.) във фоайе на административна сграда.
- Материали за представяне на проекта.
- Цветове и осветление в пространственото оформяне на обекта.
- Структура на управлението.

Примерна приложна задача/казус: Представете в ескизен вид дизайн на **пространствен елемент за реклама** за продажба на леки автомобили във фоайе на административна сграда с такава търговска дейност.

Дидактически материали: Архитектурен план, проспекти, кадастрон, моливи, гума, триъгълник, моливни боички, акварели, пастели.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 16:	Максимален брой точки
1. Познава същността на художествено-пространственото оформление и проявява творчески умения и въображение.	10
2. Прилага и анализира основните принципи и закономерности при формоизграждането на фоайе в административна сграда.	10
3. Използва подходящи материали за реализирането на проекта.	10
4. Анализира и разработва цветовото оформление, като доказва при проектиране познанията си за психофизическите особености при различните възрастови и социални групи.	5
5. Изяснява структурата на управлението.	5
6. Решава приложната задача.	20
Общ брой точки	60

Изпитна тема № 17: Пространствен дизайн на офис-зала

План-тезис:

- Същност на художествено-пространственото оформление на офис-зала.
- Формоизграждане и елементи на пространствения дизайн (мебели, декоративни елементи, решетки, окачени тавани и др.) в офис.
- Материали за представяне на проекта.
- Цветове и осветление в пространственото оформяне на обекта.
- Правила за ЗБУТ при работа с дървообработващи машини.

Примерна приложна задача/казус: Представете в ескизен вид дизайн на пространствен елемент – **работна маса със стол** – регулируем, подвижен, за офис-зала.

Дидактически материали: Архитектурен план, кадастрон, моливи, гума, триъгълник, бои и четки.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 17:	Максимален брой точки
1. Познава същността на художествено-пространственото оформление и проявява творчески умения и въображение.	10
2. Прилага и анализира основните принципи и закономерности при формоизграждането на офис в административна сграда.	10
3. Използва подходящи материали за реализирането на проекта.	10
4. Анализира и разработва цветовото оформление, като доказва при проектиране познанията си за психофизическите особености на различните възрастови и социални групи.	5
5. Изяснява правилата за ЗБУТ при работа с дървообработващи машини.	5
6. Решава приложната задача.	20
Общ брой точки	60

Изпитна тема № 18: Дизайн на легло за детска стая

План-тезис:

- Предназначение и особености при решаване дизайна на мебели за деца.
- Формоизграждане на утилитарно изделие – легло за детска стая.
- Материали за представяне на проекта.
- Цветово оформление.
- Калкулация и ценообразуване.

Примерна приложна задача/казус: Представете в ескизен вид **легло за детска стая** от мебелни плочи, чиито конструктивни елементи са със заоблени кантове и криволинейни форми.

Дидактически материали: Кадастрон, моливи, гума, триъгълник, бои и четки, маркери.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 18:	Максимален брой точки
1. Описва особеностите на художествено-пространственото оформление на мебели за детска стая и проявява творчески умения и въображение.	10
2. Прилага и анализира основните принципи и закономерности при формоизграждането на мебели в детска стая.	10
3. Използва подходящи материали за реализирането на проекта.	10
4. Анализира и разработва цветовото оформление, като доказва при проектиране познанията си за психофизическите особености на различните възрастови групи.	5
5. Изяснява разработването на калкулация и ценообразуване.	5
6. Решава приложната задача.	20
Общ брой точки	60

Изпитна тема № 19: Дизайн на стол за работа и работна маса

План-тезис:

- Предназначение и особености при решаване дизайна на мебели за работа.
- Формоизграждане на утилитарно изделие – стол за работа и работна маса.
- Материали за представяне на проекта.
- Цветово оформление.
- Пазарна реализация на творбата.

Примерна приложна задача/казус: Представете в ескизен вид стол за работа – регулируем, подвижен и работна маса.

Дидактически материали: Кадастрон, моливи, гума, триъгълник, бои и четки.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 19:	Максимален брой точки
1. Описва особеностите на художествено-пространственото оформление на мебели за работа и проявява творчески умения и въображение.	10
2. Прилага и анализира основните принципи и закономерности при формоизграждането на мебели за работа.	10
3. Използва подходящи материали за реализирането на проекта.	10
4. Анализира и разработва цветовото оформление, като доказва при проектиране познанията си за психофизическите особености на различните възрастови групи.	5
5. Използва изразните средства за изготвяне на проект и техническа документация за пазарна реализация на творбата.	5
6. Решава приложната задача.	20
Общ брой точки	60

Изпитна тема № 20: Дизайн на гарнитура за трапезария

План-тезис:

- Предназначение и особености при решаване дизайна на мебели за трапезария.
- Формоизграждане на утилитарно изделие – стол и маса за хранене.
- Материали за представяне на проекта.
- Цветово оформление.
- Пазарна реализация на творбата.

Примерна приложна задача/казус: Представете в ескизен вид **стол и маса за хранене**, предназначени за домашна трапезария, изработени от дъбова дървесина с водо-и износоустойчиво покритие.

Дидактически материали: Архитектурен план, кадастрон, моливи, гума, триъгълник, бои и четки.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 20:	Максимален брой точки
1. Описва особеностите на художествено-пространственото оформление на мебели за детска стая и проявява творчески умения и въображение.	10
2. Прилага и анализира основните принципи и закономерности при формоизграждането на мебели в трапезария.	10
3. Използва подходящи материали за реализирането на проекта.	10
4. Анализира и разработва цветовото оформление, като доказва при проектиране познанията си за психофизическите особености на различните възрастови групи.	5
5. Използва изразните средства за изготвяне на проект и техническа документация за пазарна реализация на творбата.	5
6. Решава приложната задача.	20
Общ брой точки	60

Комисията по оценяване на изпита по теория на професията и специалността, назначена със заповед на директора на училището/ръководителя на обучаващата институция, определя за всеки критерий конкретни показатели, чрез които се диференцира конкретния брой присъдени точки.

IV. ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА И СПЕЦИАЛНОСТТА

1. Указания за съдържанието на индивидуалните практически задания

Чрез държавния изпит по практика на професията и специалността се проверяват и оценяват професионалните умения и компетентности на обучаваните, отговарящи на трета степен на професионална квалификация.

Изпитът по практика на професията и специалността се състои в **проектиране и изработване на макет на изделие по предварително зададена тема, с определени параметри и от определени материали**, съответстващ на съдържанието на учебния материал в учебните програми по професията и специалността.

Например:

Изпитът по практика на професията и специалността се състои в **представяне в ескизен вид дизайн на пространствен елемент – декоративна решетка, обособяваща отделни кътове в театрално фоайе.**

Индивидуалното изпитно задание съдържа пълното наименование на училището/обучаващата институция, празни редове за попълване имената на обучавания, квалификационната форма, началната дата и началния час на изпита, краен срок на изпита – дата и час, темата на индивидуалното практическо задание и изискванията към крайния резултат от изпълнението на заданието. По решение на комисията могат да се дадат допълнителни указания, които да подпомогнат обучавания при изпълнение на индивидуалното практическо задание.

Индивидуалните практически задания се изготвят от комисията за провеждане и оценяване на изпита по практика на професията и специалността в училището/обучаващата институция. Броят на изготвените задания трябва да бъде поне с един повече от броя на явяващите се в деня на изпита. Всеки обучаван изтегля индивидуалното си практическо задание, в което веднага саморъчно написва трите си имена.

2. Критерии за оценяване

За всяко индивидуално практическо задание комисията по провеждане и оценяване на изпита по практика на професията и специалността, назначена със заповед на директора на училището/ръководителя на обучаващата институция, разработва показатели по критериите, определени в таблицата.

№	КРИТЕРИИ	ПОКАЗАТЕЛИ	Макси мален брой точки	Те жест
1.	<i>Спазване на правилата за здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда</i>	<i>1.1. Спазва изискванията за здравословни и безопасни условия на труд; 1.2. Поддържа ред и чистота на работното място; 1.3. Не замърсява околната среда.</i>		<i>да/не</i>
2.	<i>Ефективна организация на работното място</i>	<i>2.1. Подреденост на инструменти и материали, осигуряваща удобство и точно спазване на технологията; 2.2. Целесъобразна употреба на материалите; 2.3. Работа с равномерен темп за определено време.</i>	<i>1 1 1</i>	<i>3</i>
3.	<i>Подбор на подходящи материали и мащабиране</i>	<i>3.1. Познава, подбира и използва подходящи за проекта материали; 3.2. Преценява и мащабира елементите в пространството.</i>	<i>4 3</i>	<i>7</i>

4.	<i>Аранжировка на пространствените елементи в мащаб, посочен в индивидуалното задание, и цветово решение на задачата</i>	<i>4.1. Разчита, анализира, ползва и изготвя схеми, чертежи, скици, проект;</i> <i>4.2. Подбира и начертава отделните пространствени елементи в зададен мащаб, при спазване правилата и изискванията за пространственото оформление на задачата в двуизмерни изображения и може да го реализира в триизмерност;</i> <i>4.3. Изпълнява подходящо цветово решение на проекта и прави обосновка на избора на цветово решение.</i>	5 15 5	25
5.	<i>Качество на изпълнението на изпитното задание</i>	<i>5.1. Точност на ръчна (машинна) обработка на макетните материали;</i> <i>5.2. Съответствие на крайното решение със зададените му параметри.</i>	7 8	15
6.	<i>Обяснителна записка към проекта и защита на изготвения проект</i>	<i>6.1. Разработва обяснителна записка към проекта;</i> <i>6.2. Ползва обяснителна записка и представя кратко експозе за изготвения проект.</i>	4 6	10
Общ брой точки				60

Посочва се максималният брой точки, които се поставят при пълно, вярно и точно изпълнение на показателя. Те са в съответствие с посочените в Държавното образователно изискване за придобиване квалификация по професията **Дизайнер**.

V. СИСТЕМА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Максималният брой точки за всяка изпитна тема или за всяко изпитно задание е 60. Неправилният отговор се оценява с 0 точки. Непълният отговор се оценява с част от точките за верен и пълен отговор.

Преминаването от точки в цифрова оценка съгласно чл. 7, ал. 4 от Наредба № 3 от 2003 г. за системата на оценяване се извършва по следната формула:

Цифрова оценка = общият брой точки от всички критерии : 10
Получената цифрова оценка се изчислява с точност до 0,01.

Оценяването на писмените работи от държавния изпит по теория е в съответствие с чл. 46 от Наредба № 3 от 2003 г. за системата на оценяване.

Изпълнението на практическото задание от държавния изпит по практика се оценява в съответствие с чл. 48 от Наредба № 3 от 2003 г. за системата на оценяване.

VI. ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Топузчиев, Д. Основи на дизайнерското проектиране. ЦСМТ, 1978.
2. Александров, Ал. Теоретични основи на урбанизма. УСАГ, 1995.
3. Ганчева, В. и колектив. Промислена естетика. Техника, 1981.
4. Райчев, Р. Комбинаторика. Просвета, 1995.
5. Булев, Т. Дизайн на градската среда. БАН, 1998.

VII. АВТОРСКИ КОЛЕКТИВ

1. Соня Илиева – Професионална гимназия по дървообработване и вътрешна архитектура „Йосиф Вондрак”, гр. Русе
2. Румяна Йовчева – Професионална гимназия по дървообработване и вътрешна архитектура „Йосиф Вондрак”, гр. Русе
3. Румен Иванов – Професионална гимназия по дървообработване и вътрешна архитектура „Йосиф Вондрак”, гр. Русе

VIII. ПРИЛОЖЕНИЯ

а) Примерен изпитен билет

.....
(пълно наименование на училището/обучаващата институция)

**ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА И СПЕЦИАЛНОСТТА
ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ТРЕТА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА
КВАЛИФИКАЦИЯ**

по професията 214010 Дизайнер

специалността 2140109 Пространствен дизайн

Изпитен билет №.....

Изпитна тема:

(изписва се точното наименование на темата)

План-тезис:

.....

.....

Приложна задача:

Описание на дидактическите материали:.....

Председател на изпитната комисия:.....

(име, фамилия) (подпис)

Директор/Ръководител на обучаващата институция:.....

(име, фамилия) (подпис)

(печат на училището/обучаващата институция)

б) Примерно индивидуално практическо задание

.....
(пълно наименование на училището/обучаващата институция)

**ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА И СПЕЦИАЛНОСТТА
ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ТРЕТА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА
КВАЛИФИКАЦИЯ**

**по професията 214010 Дизайнер
специалността 2140109 Пространствен дизайн**

Индивидуално практическо задание №.....

На ученика/обучавания

(трите имена на ученика/обучавания)

отклас/курс,

начална дата на изпита: начален час:

крайна дата на изпита: час на приключване на изпита:.....

1. Да се

(вписва се темата на изпитното задание)

2. Указания (инструкции/изисквания) за изпълнение на практическото задание:

.....
.....
.....

УЧЕНИК/ОБУЧАВАН:

(име, фамилия)

(подпис)

Председател на изпитната комисия:.....

(име, фамилия)

(подпис)

Директор/Ръководител на обучаващата институция:.....

(име, фамилия)

(подпис)

(печат на училището/обучаващата институция)